

NOII_074 Dějiny překladu ze skandinávských jazyků

28/2

Innhold, mål og hensikt med dette faget

- Litteraturvitenskap?
- Enkelte disipliner i teori og praksis
- Case study: norsk litteratur i tsjekkisk kultur 1918 - 2022

Litteraturfaget gjennom historien

- *Tidligere:*
- Poetikk, Retorikk, Filosofi, Teologi, hermeneutikk...
- *Dagens deling:*
- I. Literární věda/věda o literatuře/ litteraturvitenskap/literary science
- II. Literární historie/litteraturhistorie/literature history
- III. Literární kritika/litteraturkritikk/ **literary criticism**/literary studies

Det 20. århundret

- Fokus og struktur har endret seg
- Forskningens hovedakse:

AUTOR	TEKST	LESER
• Biografisk metode	formalisme	resepsjonshistorie
•Psykoanalyse	strukturalisme	resepsjonestetikk
•	genologi	bøker i samfunnet (forlag)
•	narratologi	tekster i forskjellige medier
•	intertekstualitet	

også

- **History of the book**
- Related to other forms of literary criticism, the history of the book is a field of interdisciplinary inquiry drawing on the methods of bibliography, cultural history, history of literature, and media theory. Principally concerned with the production, circulation, and reception of texts and their material forms, book history seeks to connect forms of textuality with their material aspects.
- Among the issues within the history of literature with which book history can be seen to intersect are: the development of authorship as a profession, the formation of reading audiences, the constraints of censorship and copyright, and the economics of literary form.

Theodor Adorno: Cultural Criticism and Society; Aesthetic Theory

Roman Jakobson: The Metaphoric and Metonymic Poles

Northrop Frye: Anatomy of Criticism; The Critical Path

Gaston Bachelard: The Poetics of Space

Ernst Gombrich: Art and Illusion

Martin Heidegger: The Nature of Language; Language in the Poem;

Hölderlin and the Essence of Poetry

Jacques Derrida: Structure, Sign, and Play in the Discourse of the Human Sciences

Roland Barthes: The Structuralist Activity; The Death of the Author

Michel Foucault: Truth and Power; What Is an Author?; The Discourse on Language

Hans Robert Jauss: Literary History as a Challenge to Literary Theory

Georges Poulet: Phenomenology of Reading

M.M. Bakhtin:

Gerard Genette:

Umberto Eco:

Julia Kristeva: From One Identity to Another; Women's Time

Stanley Fish: Normal Circumstances, Literal Language, Direct Speech Acts, the Ordinary, the Everyday, the Obvious, What Goes Without Saying, and Other Special Cases; Is There a Text in This Class?

Hélène Cixous: The Laugh of the Medusa

Jonathan Culler: Beyond Interpretation

Geoffrey Hartman: Literary Commentary as Literature

Wolfgang Iser: The Repertoire

Hayden White: The Historical Text as Literary Artifact

Hans-Georg Gadamer: Truth and Method

Paul Ricoeur: The Metaphorical Process as Cognition, Imagination, and Feeling

Peter Szondi: On Textual Understanding

M. H. Abrams: How to Do Things with Texts

J. Hillis Miller: The Critic as Host

Clifford Geertz: Blurred Genres: The Refiguration of Social Thought

Filippo Tommaso Marinetti: The Foundation and Manifesto of Futurism

Tristan Tzara: Unpretentious Proclamation

Tsjekkisk forskning om litteratur (eksempler)

- Jan Mukařovský (1891 – 1975)
 - Zdeněk Mathauser (1920 – 2007)
 - Vladimír Svatoň (1931 – 2018)
 - Lubomír Doležel (1922 – 2017)
 - Daniela Hodrová, 1946
-
- KEY: Karolína Stehlíková, Ondřej Vimr, MJ (Časopis Česká literatura 2017, roč. 65, č. 4, s. 590-604) se: materialer

Relevant for kulturhistorie/bilaterale kontakter NO-CZ/kulturtransfer

- 1. komparatistikk
- 2. **tekstologi**
- 3. translatologi a/**deskriptiv** B/ anvendt

translatologi

- Translatologie je věda o překladu a tlumočení, respektive interdisciplinární vědní obor zabývající se převodem textů z jednoho jazyka do jiného, případně z jednoho sémiotického systému do jiného, ať už překladatelem lidským nebo překladačem strojovým, písemně (překlad) nebo ústně (tlumočení). Zajímá se o otázky přesnosti (věrnosti) překladu, převodu textů z jedné kulturní oblasti nebo dějinné doby do jiné, o otázku možnosti překladu (přeložitelnosti) apod.
- V zásadě lze translatologii dělit na **deskriptivní a aplikovanou**. Do deskriptivní odnože spadá například kritika překladu či dějiny překladu. Aplikovaná translatologie se zabývá překladačskou a tlumočnickou praxí.

aktiviteter

- A. hver student vil bearbejde tsjekkiske kulturtidsskrifter, og lage bibliografi over tekstene du finner med tematikk om Norge og Skandinavia (forfattere, bøker, annonser, kulturbegivenheter, anmeldelser....) (9/5)
- B. hver student vil velge en bok (skjønnlitteratur, prosa, dikt, sakprosa, essays....) PÅ NORSK (original) og på tsjekkisk. Sammenligning, vurdering, drøfting, debatt av konkrete emner, spørsmål. (25/4)
- C. Hver student vil lese et kapittel fra **LITTERÆRE KRETSLØP. Skriftlig referat = zápočet**

Pliktlesing + skriving, også for studenter i Norge!

Aasta M. Bjorvand Bjørkov
Ståle Dingstad

*Litterære kretsløp. Bidrag til en norsk bokhistorie fra Maurits Hansen til
Gunvor Hofmo.*

Oslo: Dreyers Forlag 2017

ISBN 978-82-8265-177-6

Oppgaver/zadání (for studenter)

- *I løpet av semestret:*
- Aktiviteter – se nede
- *Zápočet*: referat fra *Litterære kretsløp*
- *Zkouška*: EKSAMEN : komplett rapport om faglesing og aktiviteter i semestret, muntlig presentasjon av alle egne aktiviteter og (skriftlige) resultater

C. Litterære kretsløp – kapitler som du kan velge ut

- Asbjørnsen og Moe: str. 52
- Bjørnson: 114
- Ibsen: 136
- Skram: 198
- Vesaas: 404
- Hofmo: 503
- O.H.Hauge: 478
- Egner. 431
- Sandel: 317
- Hamsun: 226

A. Tsjekkiske tidsskrifter

- Česká kulturní periodika o skandinávské literatuře a kultuře - materiály

key

- **Ondřej Vimr:** *Historie překladatele. Cesty skandinávských literatur do češtiny (1890–1950)*, Pistorius & Olšanská, Příbram, 2014, 208 s.
- <https://www.iliteratura.cz/Clanek/33425/vimr-ondrej-historie-prekladatele>